

EUROOPA KOHTU OTSUS

5. mai 1981*

Kohtuasjas 804/79,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: komisjoni õigusnõunikud Donald W. Allen ja John Temple Lang, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: c/o komisjoni õigusnõunik Mario Cervino, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

hageja,

keda toetasid

Prantsuse Vabariik, esindaja: välisministeeriumi õigusosakonna direktor Gilbert Guillaume ja kirjalikus kohtumenetluses kaasesindajana välisministeeriumi õigusosakonna nõunik Philippe Moreau-Defarges, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: Prantsuse Vabariigi suursaatkond,

ja

Iirimaa, esindaja: Chief State Solicitor Louis Dockery, keda suulises kohtumenetluses abistasid Assistant Chief State Solicitor James Lynch ja barrister Declan N. C. Budd, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: Iiri suursaatkond,

menetlusse astujad,

versus

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindaja: Assistant Treasury Solicitor R. D. Munrow, keda abistasid Lord Advocate Lord Mackay of Clashfern, QC, ja barrister Peter G. Langdon-Davies, Inner Temple, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: Ühendkuningriigi suursaatkond,

kostja,

mille esemeks on taotlus tuvastada, et teatavate merekalandust käsitlevate siseriiklike meetmete vastuvõtmise ja kohaldamisega 1979. aastal on Ühendkuningriik rikkunud EMÜ asutamislepingust tulenevaid kohustusi,

EUROOPA KOHUS,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

koosseisus: president J. Mertens de Wilmars, kodade esimehed P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart ja T. Koopmans, kohtunikud A. O'Keefe, G. Bosco, A. Touffait, O. Due ja U. Everling,

kohtujurist: G. Reischl,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

OTSUSE

[...]

Põhjendused

- ¹ Hagiavaldusega, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 13. novembril 1979, esitas Euroopa Ühenduste Komisjon EMÜ asutamislepingu artikli 169 kohaselt Euroopa Kohtule hagi tuvastamiseks, et Ühendkuningriik on rikkunud asutamislepingust tulenevaid kohustusi võttes merekalanduse valdkonnas ühepoolseid meetmeid, mis seisnesid ühelt poolt viies võrgusilma suurust ja teatavate liikide püügi alammõõtu puudutavas õigusaktis ning teiselt poolt Iiri meres ja Mani saare ümbruse vetes toimuva kalapüügi litsentsisüsteemis.
- ² Esimesse gruppi kuuluvad meetmed koosnevad järgmised 1. juulil 1979. aastal jõustunud õigusaktid:
 - The Fishing Nets (North-East Atlantic) (Variation) Order 1979, SI No 744;
 - The Immature Sea Fish Order 1979, SI No 741;
 - The Immature Nephrops Order 1979, SI No 742;
 - The Nephrops Tails (Restrictions on Landing) Order 1979, SI No 743;
 - The Sea Fish (Minimum Size) (Amendment) Order (Northern Ireland) 1979, SI No 235.
- ³ Iiri merel ja Mani saare ümbruse vetes kohaldatavad sätted põhinevad kahel määrusel:

– The Herring (Irish Sea) Licensing Order 1977, SI No 1388; ja

– The Herring (Isle Of Man) Licensing Order 1977, SI No 1389.

Tuleb märkida, et tegemist on samade meetmetega, mille kohta on Euroopa Kohus 10. juulil 1980. aastal juba ühe otsuse teinud (kohtuasi 32/79: Komisjon v. Ühendkuningriik).

Vaidluse ajalugu

- ⁴ On teada, et nõukogu, kellele komisjon oli ühinemisakti artikli 102 kohaselt teinud ettepaneku võtta vastu rida meetmeid kalavarude kaitsmiseks liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes, 1979. aasta alguses vajalikke meetmeid vastu ei võtnud. Selles olukorras võttis nõukogu vastu tähtajalise kehtivusega ajutised meetmed, mille kehtivust korduvalt pikendati. Nimetatud otsused, mille sõnastus on sarnane, võeti vastu 19. detsembril 1978 (avaldamata), 9. aprillil 1979 (79/383 (EÜT L 93, lk 40)) ja 25. juunil 1979 (79/590 (EÜT L 161, lk 46)). Viimatinimetatud otsus, mida kohaldatai esimesse gruppi kuuluva viie õigusakti jõustumise ajal, on sõnastatud järgmiselt:

„Nõukogu otsus,

25. juuni 1979,

mis käsitleb vastavalt asutamislepingutele kalandust liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes ning on tehtud ajutiselt kuni ühenduse alaliste meetmete vastuvõtmiseni.

Nõukogu soovib 1979. aastal nii vara kui võimalik saavutada kokkuleppe kalavarude kaitset ja haldamist ning seonduvaid küsimusi käsitlevate ühenduse meetmete kohta. Kuni sellealase otsuse vastuvõtmiseni ning pidades silmas nii ühinemisakti artiklit 102 kui ka vajadust kaitsta bioloogilisi varusid ja säilitada kalandusküsimustes kohased suhted kolmandate riikidega, kehtestas nõukogu 19. detsembril 1978 ja 9. aprillil 1979 ajutised meetmed, mis kehtisid vastavalt 1979. aasta 1. jaanuarist kuni 31. märtsini ja 1. aprillist kuni 30. juunini. Jätuks neile meetmeile kehtestabnõukogu alljärgnevad ajutised meetmed, mida kohaldatakse alates 1. juulist 1979 kuni ajani, mil nõukogu saavutab lõpliku kokkuleppe, ent mitte kauem kui 31. oktoobrini 1979.

1. Liikmesriigid korraldavad oma kalandust selliselt, et üleminekuperioodil oleksid nende laevade püügimahud kooskõlas komisjon poolt nõukogule 23. novembri 1978. aasta ja 16. veebruari 1979. aasta teatistes esitatud lubatud väljapüügimahtudega, , ning lubatud väljapüügimahtude selle osaga, mis on ühenduse poolt sõlmitud lepingute või kokkulepetega antud kolmandatele riikidele. Üleminekuperioodil püütud mahud arvatakse maha nõukogu lõpliku otsusega 1979. aastaks eraldatavatest mahtudest.

2. Kalavarude kaitse ja seire tehniliste meetmete osas kohaldavad liikmesriigid samu meetmeid, mida nad kohaldasid 3. novembril 1976, ning muid nõukogu 3. novembri 1976. aasta resolutsiooni VI lisas sätestatud korras kohaselt võetud ja seal sätestatud kriteeriumidele vastavaid meetmeid.”

- ⁵ 21. märtsi 1979. aasta kirjaga teatas Ühendkuningriigi valitsus kavatsusest jõustada 1. juunil 1979 rida võrgusilma suurust, püügi alammõõte ja kaaspüüki käsitlevaid kalavarude kaitse meetmeid ning taotles sellele komisjoni heakskiitu vastavalt Haagi resolutsiooni VI lisale (edaspidi „Haagi resolutsioon”, mille teksti EÜT-s ei avaldatud ning mida tsiteeritakse Euroopa Kohtu 16. veebruari otsuses kohtuasjas 61/77: Komisjon v. Iirimaa (EKL 1978, lk 417, 37. lõik). Hiljem teatas valitsus komisjonile, et kavandatavate meetmete jõustumine lükatakse edasi 1. juulile.
- ⁶ Komisjon lükkas seisukohta võtmise edasi kuni kavandatavate meetmete täisteksti saamiseni, Ühendkuningriigi valitsus saatis talle 19. juunil 1979 viie õigusakti eelnõud ja 29. juunil 1979 kuuenda õigusakti eelnõu, millega asendati üks viiest varem saadetust. Sellealases kirjavahetuses Ühendkuningriigi valitsusega rõhutas komisjon korduvalt, et kavandatavad meetmed ei tohi jõustuda enne komisjoni heakskiidu saamist, kuna kõnealune valdkond kuulub ühenduse pädevusse.
- ⁷ Kõnealused meetmed jõustusid 1. juulil 1979.
- ⁸ Komisjon saatis 6. juulil 1979 Ühendkuningriigi valitsusele kirja, milles teatas, et kavatseb astuda samme vastavalt asutamislepingu artiklile 169. Saades valitsuselt 31. juuli 1979. aasta kirjaga märkused, esitas komisjon 3. augustil 1979 põhjendatud arvamuse eespool nimetatud õigusaktide kohta ning 2. oktoobril 1979 Iiri meres ja Mani saare ümbruse vetes kalastamisega seotud küsimuse kohta.
- ⁹ Poolte vahel ei ole vaidlust selles, et Ühendkuningriigi poolt 1. juulil 1979 jõustatud meetmed on tõepoolest kaitsemeetmed ning on vähemalt põhimõtteliselt kooskõlas samal ajal komisjoni poolt nõukogule kõigi kõnealuste merealade kohta esitatud ettepaneku kohaste meetmetega. Komisjoni kriitika põhineb seisukohal, et selliseid meetmeid saab tõhusalt võtta üksnes kogu ühenduses, et nõukogu oleks saanud need asutamislepinguga ette nähtud vormis vastu võtta, kui Ühendkuningriik ise ei oleks nõukogu otsustusprotsessi blokeerinud, ning et kõnealuseid

meetmeid ühepoolset vastu võttes on Ühendkuningriik tunginud valdkonda, mis alates 1. jaanuarist 1979 kuulub tervikuna ühenduse pädevusse. Komisjon leiab, et vaidlusaluseid meetmeid oleks käesoleval juhul saanud vastu võtta üksnes tema loal.

- ¹⁰ Komisjon on erinevate vastuvõetud meetmete sisu käsitletud täiendavalt üksnes seetõttu, et veel kord näidata, et kuigi tegemist on kaitsemeetmetega, on nende jõustumisaega või üksikasjalikke rakenduseeskirju silmas pidades nende vastuvõtmisega rikutud kõikide ühenduse kalurite võrdse kohtlemise põhimõtet.
- ¹¹ Prantsuse Vabariigi valitsus ja Iiri valitsus toetavad komisjoni hagi.
- ¹² Prantsuse valitsus, meenutades, et kalandus ning eelkõige meres elavate liikide kaitse kuuluvad selgesõnaliselt ühendusele antud pädevuse hulka, rõhutab, et 31. detsembril 1978 lõppes igasugune kaitsemeetmetega seotud siseriiklik pädevus lõplikult ja pöördumatult. Seetõttu tuleb vastavalt Euroopa Kohtu senisele praktikale teha põhimõttelist vahet ajavahemikul kuni 31. detsembrini 1978 ning sellele järgneval ajavahemikul. Bioloogiliste mereressursside kaitse meetmete vastuvõtmise pädevus on seega üksnes ühendusel ning täpsemalt nõukogul. Nõukogu ei saa anda liikmesriikidele tagasi pädevust, mille need on lõplikult kaotanud, ilma et ta rikuks sellega artikli 102 sätteid. Neid õiguslikke asjaolusid silmas pidades tuleb nõukogu otsuseid käsitada „külmutavate otsustena“, millega kehtestatakse üleminekuperioodi lõpul kehtinud kaitsemeetmeid, mitte aga pädevust delegeerivate või üleandvate otsustena.
- ¹³ Iiri valitsus toetab küll komisjoni hagi, kuid ei nõustu Prantsuse valitsuse seisukohaga pädevuse küsimuses. Ta leiab, et olukorda reguleerivad eespool nimetatud nõukogu järjestikused otsused, kuid ta ei soovi välistada nõukogu võimalust isegi pärast ühinemisakti artikliga 102 ette nähtud perioodi lõppu kehtestada menetlusnorme ja kriteeriume, mille alusel saaksid üksikud liikmesriigid nõukogu asemel võtta kiireloomulisi kaitsemeetmeid, kui olukord seda nõuab.
- ¹⁴ Ühendkuningriigi valitsus väidab, et kui nõukogu ei ole talle ühinemisakti artikliga 102 antud volitusi teostanud, säilitavad liikmesriigid ka pärast selles artiklis sätestatud tähtaja lõppu pädevuse ja kohustused seniks, kuni ühendus on oma volitused täielikult teostanud. Ta nõustub, et sellises olukorras liikmesriikide poolt võetud meetmed peavad olema kooskõlas kõikide vastavate ühenduse õiguse sätetega; käesoleval juhul on seega põhiküsimuseks, kas meetmed on vastuolus kehtivate ühenduse õigusaktidega ning kas neid meetmeid vastu võttes on Ühendkuningriik jätnud täitmata mõne ühenduse õigusest tuleneva kohustuse.
- ¹⁵ Ühendkuningriigi valitsus on seisukohal, et kõnealuse viie õigusakti kehtestamise ajal ei kehtinud antud valdkonnas ühenduse õigusakte, samuti nagu puudusid ühenduse õigusaktid heeringapüügi kohta Iiri meres ja Mani saare ümbruse vetes. Valitsus leiab, et ta on täitnud nõukogu otsustest ja Haagi resolutsioonist tulenevad kohustused, kuna konsulteeris vaidlusaluste meetmete

ettevalmistamise kõikide etappide jooksul komisjoniga ja taotles tema heakskiitu. Samas ei nõustu ta, et kõnealust resolutsiooni ja otsuseid selle kehtivusaja pikendamise kohta võiks tõlgendada selliselt, et need seavad liikmesriikide meetmed sõltuvusse komisjoni eelnevast heakskiidust.

- ¹⁶ Kõnealuses valdkonnas valitsevat õiguslikku ebaselgust silmas pidades on vaja esmalt kindlaks teha, milline oli sellel ajal kaitsemeetmeid puudutav ühenduse õiguslik olukord. Pärast õigusliku olukorra kindlakstegemist tuleb eraldi kaaluda ühelt poolt komisjoni vaidlustatud viie õigusakti kokkusobivust ühenduse õigusega ning teiselt poolt kalavarude olukorda Iiri meres ja Mani saare ümbruse vetes, millega kaasnevad erilised õiguslikud probleemid.

Õiguslik olukord kõnealusel ajal

- ¹⁷ Käesolevale küsimusele kohaldatavale ühenduse õigusele on Euroopa Kohus tähelepanu juhtinud oma varasemates otsustes ning viimati 10. juuli 1980. aasta otsuses. Neis otsustes kirjeldatud olukord on vahepeal märkimisväärselt muutunud, kuna alates ühinemisakti artiklis 102 sätestatud üleminekuperioodi lõppemisest 1. jaanuaril 1979 kuulub mereressursside kaitsega seotud ühise kalanduspoliitika meetmete vastuvõtmine täielikult ja lõplikult ühenduse pädevusse.
- ¹⁸ Seega ei ole liikmesriikidel enam õigust astuda omapoolseid samme seoses kaitsemeetmetega nende jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes. Selliste meetmete kehtestamine ja nendega kaasnevad kalandustegevuse piirangud sõltuvad alates nimetatud kuupäevast ühenduse õigusest. Nagu komisjon on õigesti märkinud, peavad ressursid, millele liikmesriikide kaluritel on võrdne juurdepääsuõigus, kuuluma seega ühenduse õigusnormide reguleerimisalasse.
- ¹⁹ Õiguslikku olukorda tuleb hinnata sellest põhimõttelisest seisukohast lähtuvalt. Seda olukorda iseloomustab asjaolu, et nõukogu ei ole ühenduse pädevusse kuulavas valdkonnas ettenähtud tähtaegade jooksul ühinemisakti artiklis 102 nimetatud kaitsemeetmeid kehtestanud.
- ²⁰ Sellega seoses tuleb esiteks rõhutada, et kuna antud valdkonnas on ühendusele pädevuse üleandmine täielik ja lõplik, ei taasta kõnealune tegevusetus mingil juhul liikmesriikide õigust ja vabadust antud valdkonnas ühepoolset tegutseda.
- ²¹ Nagu Prantsuse valitsus märkis, tuleneb sellest, et nõukogu poolt asutamislepinguga ette nähtud vormis ja korras vastu võetud sätete puudumisel jäävad ühinemisakti artiklis 102 nimetatud perioodi lõpus kehtinud kaitsemeetmed kehtima sellistena, nagu need kehtisid kõnealuse sättega ette nähtud üleminekuperioodi lõpus.

- ²² Seda põhimõtet ei saa aga laiendada nii kaugemale, et teha olemasolevate kaitsemeetmete muutmine liikmesriikidele täielikult võimatuks juhul, kui selleks tekib vajadus tulenevalt antud valdkonnas kujunenud bioloogilisest ja tehnoloogilisest olukorrast. Sellised piiratud ulatusega muudatused ei tohi endast kujutada liikmesriigi poolset uut kaitsepoliitikat, kuna nimetatud poliitika kehtestamise õigus kuulub edaspidi ühenduse institutsioonidele.
- ²³ Nõukogu tegevusetusest tingitud olukorras tuleb kõnealuste meetmete vastuvõtmise tingimused kindlaks teha kõikide olemasolevate õigusnormide alusel, isegi kui need on lünklikud, ja võtta ülejäänud osas arvesse ühenduse ülesehituslikke aluspõhimõtteid. Nende põhimõtete kohaselt peab ühendusel igas olukorras säilima võimalus täita oma kohustusi, järgides seejuures asutamislepinguga ette nähtud olulist tasakaalu.
- ²⁴ Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et vaidluse aluseks olevate sündmuste toimumise ajaks oli komisjon esitanud ühinemisakti artikliga 102 ette nähtud ettepanekud ning nõukogul oli olemas kõiki vastuvõetavaid kaitsemeetmeid hõlmav eelnõu. Kuigi vastab tõele, et nõukogu neid ettepanekuid vastu ei võtnud, andis ta vähemalt teatavad suunised, mis sisalduvad eespool viidatud otsustes ja eelkõige 25. juuni 1979. aasta otsuses, mis kehtis kõnealuste sündmuste ajal.
- ²⁵ Nimetatud ajutise iseloomuga otsustega kehtestati lubatud väljapüügimahtusid puudutavad komisjoni ettepanekud kõnealuse perioodi kogu püügikoormusena. Lisaks koondati neisse sel ajal kehtinud kalavarude kaitse- ja kontrolli tehnilised meetmed. Seega kajastavad need otsused ühelt poolt nõukogu kavatsust tähtsustada komisjoni ettepanekuid ning teiselt poolt nõukogu soovi vältida kehtivate kaitsemeetmete põhjendamatu muutmist liikmesriikide poolt.
- ²⁶ Seoses olemasolevates kaitsemeetmetes tehtavate võimalike muudatustega viidatakse nimetatud otsustes Haagi resolutsiooni „menetluskorrale ja kriteeriumitele”. Tuleb meenutada, et kõnealuse resolutsiooniga välistatakse põhimõtteliselt liikmesriikide ühepoolsed meetmed ning ühenduse meetmete puudumise korral tunnustatakse üksnes selliseid meetmeid, mis on võetud ressursside kaitse tagamiseks ega ole diskrimineerivad. Lisaks rõhutatakse selles, et need meetmed ei tohi takistada ressursside kaitseks tulevikus vastu võetavate ühenduse poliitiliste suuniste rakendamist.
- ²⁷ Enne selliste meetmete vastuvõtmist peavad liikmesriigid taotlema heakskiitu komisjonilt, kellega tuleb konsulteerida menetluse kõikides etappides. Tuleb märkida, et neid nõudeid, mis algselt kehtestati ühinemisakti artikliga 102 ette nähtud üleminekuperioodi ajal, tuleb edaspidi käsitada uues kontekstis, mida iseloomustab selles valdkonnas ühenduse ainupädevus ning sellealaste ühenduse õigusnormide täielik kehtivus, arvestades siiski ühinemisakti artiklites 100, 101 ja 103 sisalduvate üleminekusätetega, mille kohaldamine aga käesolevasse kohtuasja ei puutu.

- ²⁸ Vastavalt asutamislepingu artiklile 5 võtavad liikmesriigid kõik vajalikud meetmed, et aidata kaasa ühenduse eesmärkide saavutamisele ja hoiduvad kõigist meetmetest, mis võiksid asutamislepingu eesmärkide täitmist kahjustada. Selle sättega pannakse liikmesriikidele eriline tegutsemis- ja tegevusest hoidumise kohustus juhuks, kus komisjon on kiireloomuliste kaitsevajaduste rahuldamiseks esitanud nõukogule ettepanekud, mida nõukogu ei ole küll veel vastu võtnud, kuid milles on määratletud ühenduse kooskõlastatud tegevuse lähtealused.
- ²⁹ Lisaks sellele tuleb meeles pidada, et asutamislepingu artikli 7 kohaselt peab ühenduse kaluritel olema võrdne juurdepääs liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvatele kalavarudele, kui eespool nimetatud eranditest ei tulene teisiti. Kõnealuse juurdepääsu üksikasjalike tingimuste kindlaksmääramise õigus on asutamislepingu artikli 43 lõike 2 kolmandas lõigus ja ühinemisakti artiklis 102 sätestatud menetluskorras lähtudes ainult nõukogul. Seda õiguslikku olukorda ei saa muuta liikmesriikide poolt vastu võetud ühepoolsete meetmetega.
- ³⁰ Kuna tegemist on ühenduse ainupädevuses oleva valdkonnaga, kus liikmesriigid võivad tegutseda üksnes ühishuvi esindajatena, ning seega võib liikmesriik sobivate nõukogu poolsete meetmete puudumisel jõustada antud olukorras vajalikke ajutisi kaitsemeetmeid, üksnes koostöös komisjoniga ning võttes arvesse üldist järelevalvekohustust, mis on komisjonile pandud asutamislepingu artikliga 155, käesoleval juhul koostoimes 25. juuni 1979. aasta otsuse ning paralleelsete otsustega.
- ³¹ Seega olukorras, kus nõukogu ei ole tegutsenud ning põhimõtteliselt kehtivad jätkuvalt ühinemisakti artiklis 102 sätestatud tähtaja lõpus kehtinud kaitsemeetmed, pandi 25. juuni 1979. aasta otsuse ja paralleelsete otsustega ning tulenevalt ühenduse poolse ühishuvide kaitse ja tema enda volituste puutumatus tagamise nõuetest liikmesriikidele mitte üksnes kohustus pidada komisjoniga üksikasjalikult nõu ning taotleda heas usus tema heakskiitu, vaid ka kohustus mitte kehtestada siseriiklike kaitsemeetmeid komisjoni poolt esitatud võimalikest vastuväidetest, reservatsioonidest ja tingimustest hoolimata.
- ³² Kõnealune liikmesriikide ja komisjoni vaheline koostöömudel on leidnud laialdast kinnitust praktikas, kus komisjon on esitanud seisukohti suure hulga talle erinevate asjassepuutuvate liikmesriikide poolt teatavaks tehtud siseriiklike kaitsemeetmete kohta ning vajaduse korral esitanud reservatsioone ja tingimusi (vt kõnealuse perioodi osas teatisi, mis on avaldatud Euroopa Ühenduste Teataja väljaannetes C 154, 1978, lk 5, C 119, 1979, lk 5, C 133 ja C 137, 1980, mõlemad lk 2).
- ³³ Selliselt määratletud õiguslikku olukorda tuleb vaidlusaluse kahe meetmete grupi hindamisel arvesse võtta.

Komisjoni poolt vaidlustatud õigusaktid

- ³⁴ Ühendkuningriigi valitsus väidab, et ta konsulteeris komisjoni poolt vaidlustatud viie õigusakti küsimuses eelnevalt komisjoniga vastavalt nõukogu otsustele ning Haagi resolutsioonis sätestatud korrale. Talle ei saa ette heita nende jõustamist enne komisjoni seisukoha saamist, kuivõrd komisjoni enda esitatud andmetest nähtub, et enamikust liikmesriikide poolt kõnealusel ajal vastu võetud meetmetest teatati alles pärast nende jõustumist ning eelneva teatamise juhtumid olid erandlikud.
- ³⁵ Sellega seoses tuleb märkida, et Ühendkuningriigi poolne konsulteerimine ei olnud piisav ning seda ei saa pidada nõukogu otsustega ette nähtud tingimustele vastavaks. Kuigi on tõsi, et komisjoni teavitati valitsuse kavatsustest 21. märtsil 1979, oli tal võimalik kavandatavate meetmete tekstiga tutvuda alles 19. juunil. Küsimuse tehnilist keerukust arvesse võttes on selge, et selline asjaajamise käik ei võimaldanud komisjonil hinnata kõiki kavandatavate sätete tagajärgi ega teostada nõuetekohaselt asutamislepingu artiklist 155 tulenevat järelevalvekohustust.
- ³⁶ Tuleb märkida, et komisjon esitas oma reservatsioonid kohe konsultatsioonimenetluse alguses ning kordas neid selgesõnaliselt 22. ja 27. juunil, pärast meetmete sõnastusega tutvumist, teatades, et ta ei kavatse neid heaks kiita enne põhjalikuma hindamise käigus ühise seisukoha leidmist. Ühendkuningriigi valitsus neile märkustele ei reageerinud ning meetmed jõustati 1. juulil 1979, mistõttu algatas komisjon 6. juuli 1979. aasta kirjaga viivitatamatult asutamislepingu artiklis 169 sätestatud menetluse.
- ³⁷ Ühendkuningriigi valitsuse väide, et teistel juhtudel andis komisjon liikmesriikide poolt juba jõustatud meetmetele heakskiidu tagasiulatuvalt, ei saa käesolevat seisukohta mõjutada. Nimelt on selge, et kõikidel viidatud juhtudel kiideti kõnealused meetmed lõpuks heaks, vajadusel pärast asjaomase riigi poolt komisjoni seatud tingimuste täitmist. Kuigi menetluskord, mida mõningad liikmesriigid antud valdkonnas kasutasid, võib asutamislepingu artikliga 5 ette nähtud koostöökohustuse seisukohalt näida mitterahuldav, ei ole viidatud juhtumid võrreldavad vaidlusaluste Ühendkuningriigi meetmetega, mille osas komisjon tegi oma reservatsioonid teatavaks juba konsulteerimismenetluse alguses ning millele esitatud vastuväidetest ta ametlikult ei loobunud.
- ³⁸ Seetõttu nähtub, et Ühendkuningriik on rikkunud asutamislepingust tulenevaid kohustusi, nii seetõttu, et ta takistas konsulteerimismenetluses komisjonil kavandatavate meetmete nõuetekohast hindamist ning teiselt poolt seetõttu, et jõustas need meetmed komisjoni vastuväidetest hoolimata.

Iiri mere ja Mani saare ümbruse vete suhtes kohaldatavad meetmed

- ³⁹ Iiri valitsus, kes omistab vaidluse käesolevale aspektile erilist tähtsust, on palunud kohtul täpsustada õiguslikku olukorda seoses asjaomaste ühenduse õiguse normide kohaldamisega Mani saare ümbruse territoriaalvetele.
- ⁴⁰ Nagu kohus juba oma 10. juuli 1980. aasta otsuses märkis, ei ole antud küsimuse puhul vaja arutada Mani saare põhiseaduslikku staatust ega nimetatud territooriumi seost ühendusega, kuna juba kõnealuse korralduse (Herring (Isle Of Man) Licensing Order, SI No 1389) sõnastusest nähtub, et vastava meetme võttis Ühendkuningriigi õigusaktide alusel vastu Briti valitsus ning selle meetme eest vastutab ühenduse ees täielikult Ühendkuningriik.
- ⁴¹ Piisab, kui märkida, et komisjoni poolt vaidlustatud kalandusrežiimi õiguslikud alused olid 1979. aastal samad, mida kohus 1977. ja 1978. aasta osas oma 10. juuli 1980. aasta otsuses hindas. Kuigi toimikust nähtub, et kõnealune režiim on Iiri kalurite suhtes pisut liberaalsemaks muutunud, saab kohus üksnes korrata eespool viidatud otsuses antud hinnangut, mille kohaselt Iiri mere ja Mani saare ümbruse vete suhtes kohaldatava kalapüügilitsentside süsteemi osas ei ole komisjoniga konsulteeritud ning komisjon ei ole selleks andnud mis tahes luba, selle üksikasjalikud rakenduseeskirjad jäid täielikult Ühendkuningriigi võimuorganite otsustada ilma, et ühenduse organitel, teistel liikmesriikidel ja huvitatud isikutel oleks õiguskindlus tegelikult kohaldatava korra osas.
- ⁴² Kuna see süsteem on takistanud teiste liikmesriikide ning eelkõige Iiri kalurite juurdepääsu kalapüügi aladele, mis peaksid olema neile avatud Ühendkuningriigi kaluritega võrdsetel alustel, siis on nimetatud süsteemiga iseenesest rikutud üht käesoleva valdkonna aluspõhimõtet, millele viidatakse ka eespool.
- ⁴³ Seetõttu tuleb 1979. aasta osas korrata 10. juuli 1980. aasta otsuses juba toodud järeldust, et Ühendkuningriik on rikkunud oma kohustusi, tuues välja, et et kõnealusel merealal kohaldatav süsteem seab kahtluse alla käesoleva valdkonna ühe aluspõhimõtte.

Kohtukulud

- ⁴⁴ Kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud kandma kohtukulud. Et kostja on kohtuvaidluse kaotanud, on ta kohustatud kandma kohtukulud, sealhulgas menetlusse astujate kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

otsustab:

1. Tuvastada, et Ühendkuningriik on rikkunud EMÜ asutamislepingust tulenevaid kohustusi:

a) jõustades 1. juulil 1979 ilma nõuetekohase eelneva konsulteerimiseta ja komisjoni vastuväidetest hoolimata järgmised õigusaktid:

– **The Fishing Nets (North-East Atlantic) (Variation) Order 1979, SI No 744;**

– **The Immature Sea Fish Order 1979, SI No 741;**

– **The Immature Nephrops Order 1979, SI No 742;**

– **The Nephrops Tails (Restrictions on Landing) Order 1979, SI No 743;**

– **The Sea Fish (Minimum Size) (Amendment) Order (Northern Ireland) 1979, SI No 235;**

b) säilitades Iiri merel ja Mani saare ümbruse vetes The Herring (Irish Sea) Licensing Order 1977, SI No 1388, ja The Herring (Isle Of Man) Licensing Order 1977, SI No 1389 alusel kalapüügilitsentside süsteemi, mille suhtes ei ole komisjoniga nõuetekohaselt konsulteeritud ega komisjoni heakskiitu saadud, mille üksikasjalikud rakenduseeskirjad on jäetud täielikult Ühendkuningriigi ametivõimude otsustada, ilma, et ühenduse organitel, teistel liikmesriikidel ja huvitatud isikutel oleks õiguskindlus tegelikult kohaldatava korra suhtes, ning mis sellest tulenevalt on takistanud teiste liikmesriikide kalurite juurdepääsu kalapüügialadele, mis peaksid olema neile avatud Ühendkuningriigi kaluritega võrdsetel alustel.

2. Mõista Ühendkuningriigilt välja kohtukulud, sealhulgas menetluse astujate kohtukulud.

Mertens de Wilmars

Pescatore

Mackenzie Stuart

Koopmans

O'Keeffe

Bosco

Touffait

Due

Everling

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 5. mail 1981 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

A. Van Houtte

J. Mertens de Wilmars